

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Adam Janovec**

Název práce: **Vplyv štruktúry tréningových programov na policajné násilie v USA**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce Marka Janovce je věnována analýze výcvikových programů na policejních akademiích v USA s ohledem na následné využití policejního násilí v praxi. Autor zkoumá manuály výcvikových programů, protože ty “představují nástroj policie nejen na předání mechanických zručností svým budoucím důstojníkům, ale aj na integráciu etických noriem a morálnych hodnôt, na základě ktorých polícia operuje” (s. 2). Jako hlavní cíl práce si autor stanovuje “pokus o formuláciu hypotézy, definujúcej vzájomný vzťah medzi vplyvom štruktúry tréningového programu charakterizovanom v tréningovom manuáli a výskytom policajného násilia páchanom na civilnom obyvateľstve” (s. 3).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si vybral zajímavé téma, které v posledních letech rozhodně rozhýbalo veřejnou diskusi o roli americké policie při udržování veřejného pořádku, zejména v reakci na několik medializovaných případů použití excesivní policejní síly. V kontextu např. případu zatčení černošského akademika Louise Gathese či zabití George Floyda se rozhořela diskuse o strukturálním rasismu uvnitř policie a policejním násilím, která místy vyvrcholila až do podoby hnutí Defund the Police. Autor zvolil zajímavou formu sondy, kdy pomocí předem nastavených kritérií zkoumá tréninkové materiály dvou policejních škol, které školí policisty pro Oklahoma City Police Department a policisty v Kalifornii. Prostřednictvím srovnání těchto manuálů autor analyzuje, nakolik samotný výcvik, tedy osvojení technik policejní práce, ovlivňuje tendenci policistů k využití násilí namísto použití deeskalačních technik. Autor si vytvořil vlastní metodiku, prostřednictvím které manuály hodnotí - zaměřuje se na tři soubory základních otázek. Jeden soubor se věnuje definici role policisty v komunitě, další pak srovnání důrazu na použití síly či deeskalačních technik, poslední pak hodnotí mechanismy interního posuzování postupu a adekvátnosti policejního postupu. Předpokládám, že jednotlivé kategorie a otázky jsou autorovým designem, ačkoliv to autor specificky nikde nezmiňuje.

V práci autor obecně charakterizuje tréninkové programy a jejich administrativu, v druhé kapitole pak popisuje faktory, které ovlivňují vznik policejního násilí. Mezi ty řadí: historické vlivy, vojenské myšlení v řadách policie, rasismus a sexismus v řadách policie (která je pořád majoritně složena z bílých mužů, zatímco zastoupení žen a menšin je značně disproporční) a v neposlední řadě zbraňová kultura, tedy velmi otevřený přístup ke zbraním. V třetí kapitole pak autor vysvětluje kritéria, která bude posuzovat v manuálech výcviku pro policejní složky v Oklahomě a Kalifornii. V poslední kapitole pak jednotlivá kritéria aplikuje.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Gramatiku slovenštiny se neodvažují hodnotit. Po formální a jazykové stránce by však samotnému textu pomohlo ještě jedno čtení, které by vedlo k odstranění množství chyb v interpunkci, které znesnadňují čtení samotného textu.

Autor ve své práci vychází z primárních i sekundárních zdrojů - některé primární zdroje jsou však v seznamu literatury uvedeny v části Webové zdroje. Poznámkový aparát je zpracován konzistentně, autor používá poznámky pod čarou jako vysvětlivky.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Podle hodnocení systému Turnitin se jedná o originální práci bez významného překryvu.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor se zabývá velmi zajímavým a zároveň komplexním tématem. Dle mého názoru se mu daří úspěšně popsat obecné problémy americké policie. První polovina práce je místy trochu zmatečná a pro čtenáře není úplně jednoduché se v textu snadno orientovat - např. v části, kde autor popisuje rozdíly mezi zátěžovými a bezzátěžovými programy. Autor se občas opakuje, některé termíny nedefinuje - není např. jasné, co v americkém kontextu znamená regionální a krajská akademie, neboť v USA region a kraj jako administrativní jednotka neexistují. Druhá kapitola, která popisuje příčiny policejního násilí, je možná až příliš zobecňující a pro autorova tvrzení často chybí empirie. Autor např. některé programy prohlašuje za irelevantní (s. 13) a tvrdí, že "tréninkové programy připravují policajtov na veľmi raritné situácie, čím sami prispievajú k produkcii konfliktných situácií. Policajné akademie výrazne zanedbávajú socializáciu kadetov a ich prípravu na prácu s ľuďmi v rámci komunit. (s. 13), ale tato tvrzení nijak nedokládá.

Autor také konstatuje, že policie v USA je značně decentralizovaná a vznikla za účelem vymáhání právního pořádku v urbanistických centrech - a tato tradice převládá i v současných řadách policie. Tento koncept je však terčem kritiky, protože policejní výcvik není upraven "s ohľadom na funkčnejšiu symbiózu s civilným obyvateľstvom" (s. 15). Tady mi nebylo jasné, jestli v této části autor popisuje probíhající diskusi či jestli tohle je tvrzení, s nímž souhlasí, ale které nebylo doposud implementováno (a zda by mělo být?).

Koncepce výcviku policejních složek odráží i americkou kulturu zbraní, což autor správně zmiňuje - ale právě to, že zbraně jsou v USA natolik rozšířené, se musí promítnout i do samotného výcviku. Policie totiž musí počítat s tím, že potenciální zločinec bude ozbrojen - a to reflektovat v připravenosti svých členů. Tím, že 2. dodatek a jeho interpretace Nejvyšším soudem garantuje právo na držení zbraně každému jedinci, totiž stát ztrácí monopol na použití násilí. Najít adekvátní tréninkový přístup mezi výcvikem, který tento fakt zohlední, a výcvikem deeskalačních technik musí být poměrně náročné.

Kvalitativní analýza manuálu pro výcvik je originální a zajímavá, autorovi se daří identifikovat zásadní rozdíly v přístupu k výcviku. Z textu sice není úplně jasné, proč si vybral zrovna manuály z Oklahomy a z Kalifornie, nicméně autor dochází k závěru, že "medzi štruktúrou tréningového programu obsiahnutou v textovom tréningovom manuály určenom pre výcvik kadetov pripravovaných na výkon policajnej služby a mierou výskytu policajného násilia, ktoré dôstojníci počas služby páchajú, existuje vzájemná korelácia."

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Proběhla v USA vůbec diskuse o základním pojetím policie jako ochránce pořádku a prosazovatele zákonů v. community policing?
- Kdo určuje, zdali výcvik policie bude zátěžový nebo bezzátěžový? Jak moc do toho promlouvá např. zřizovatel - město či stát?
- Jaké další faktory by mohly hrát roli v tom, zdali policista má větší tendenci použít násilí? Co např. vzdělání? Existují u policie třeba např. psychologické testy, které by tohle byly schopny předjímat?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práce Adama Janovce splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku A.

Datum: 10. června 2022

Podpis: Jana Sehnálková

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.